

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Α΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, είναι αποδεκτή.)

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

- α. Λ
- β. Λ
- γ. Σ
- δ. Σ
- ε. Λ

2^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Στη δεύτερη και στην τρίτη παράγραφο του Κειμένου 1 ο λόγος οργανώνεται με περιγραφή, καθώς περιγράφεται μια συγκινητική πρωτοβουλία χορο-θεραπείας για την ενσωμάτωση των ηλικιωμένων, η οποία λαμβάνει χώρα στη Βιντσέτσα της Ιταλίας.

Ως στοιχεία για τεκμηρίωση της απάντησης μπορούν να αξιοποιηθούν ενδεικτικά κάποια από τα παρακάτω:

- Στο απόσπασμα απαντούν πολλά επίθετα, χαρακτηριστικό στοιχείο της γλώσσας της περιγραφής, καθώς τα επίθετα αποδίδουν με ακρίβεια τις ιδιότητες των περιγραφόμενων αντικειμένων (κεντρική εκθεσιακή, εντυπωσιακή ξύλινη, πρωτόγνωρο, δεκάδες, μοντέρνους, έντονα γεωμετρικά, μικρού, θεραπευτική φυσική κ.ά.)
- Όλα τα ρήματα στο συγκεκριμένο απόσπασμα βρίσκονται στον ενεστώτα. Απαντούν αρκετά συνδυαστικά ρήματα για παράθεση χαρακτηριστικών (π.χ. είναι ηλικιωμένοι ασθενείς, οι ερασιτέχνες χορευτές είναι κομμάτι) και κυρίως ρήματα δράσης για περιγραφή συμπεριφορών (χορεύουν, περιφέρονται, χαράσσουν, αλληλεπιδρούν, δημιουργούν κ.ά.).
- Απαντούν, επίσης, αρκετοί προσδιορισμοί που δηλώνουν την οργάνωση του λόγου με άξονα τον χώρο (στην κεντρική εκθεσιακή αίθουσα, επάνω, στις αίθουσες του μικρού μουσείου κατά μήκος κ.ά.)

3^ο υποερώτημα (μονάδες 15)

Ουσιαστικά ή επίθετα που περιγράφουν μια αρνητική κατάσταση στην παράγραφο 1:

θλιβερή,

υπουργός Μοναξιάς,

αποξένωση,

χάσματα των γενεών,

μοναχικών θανάτων,

επιδημία,

κοινωνική απομόνωση,

μείωση της διάρκειας ζωής,

έκταση της πρόκλησης.

Ουσιαστικά ή επίθετα που περιγράφουν μια θετική και αισιόδοξη κατάσταση στην παράγραφο 2:

δεκάδες συγκινητικές πρωτοβουλίες,

νέες συνθήκες,

κοινωνική ένταξη,

αλληλεπίδραση,

πρωτόγνωρο θέαμα,

ροή ενέργειας,

ζωτικότητα.

Πρόθεση του συντάκτη είναι η ευαισθητοποίηση των αναγνωστών για τη μοναξιά που βιώνουν οι άνθρωποι τρίτης ηλικίας. Στην πρώτη παράγραφο, εκτίθενται το μέγεθος και η σοβαρότητα του προβλήματος της μοναξιάς των ηλικιωμένων ανθρώπων και, στη συνέχεια, ακολουθεί η παρουσίαση μιας συγκινητικής πρωτοβουλίας κοινωνικής ενσωμάτωσης των ηλικιωμένων μέσα από τη χορο-θεραπεία, η οποία αναδεικνύεται ως μια καλή πρακτική αντιμετώπισης του προβλήματος.

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Οποιαδήποτε άποψη διατυπώνεται από τους μαθητές/-τριες θεωρείται αποδεκτή, εφόσον μπορεί να συσχετιστεί/ τεκμηριωθεί με στοιχεία/ χωρία του κειμένου, χωρίς να δίνεται με τρόπο αυθαίρετο.

Θετικά αξιολογείται η προσπάθεια του/της μαθητή/-τριας να αναδείξει μέσα από την απάντησή του/της τον προβληματισμό του ποιητικού υποκειμένου γύρω από:

- τη φθορά που προκαλεί ο χρόνος στο ανθρώπινο σώμα (*Μες στα παληά τα σώματά των τα φθαρμένα, μες στα παληά των τα πετσιά τ' αφανισμένα*)

- την αντιφατική στάση των ηλικιωμένων ανθρώπων απέναντι στη ζωή (και πώς βαρύνονται την ζωή την άθλια που τραβούνε / Πώς τρέμουν μην την χάσουνε και πώς την αγαπούνε / η σασισμένες κι αντιφατικές / ψυχές, που κάθονται — κωμικοτραγικές)
- τη στάση των άλλων απέναντι στους ηλικιωμένους (Τι θλιβερές που είναι η πτωχές / την ζωή την άθλια που τραβούνε).